

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: VIDÉKEN:
 Félévre . . . 6 kor. — Hl. Félévre . . . 8 kor. — Hl.
 Negyedévre. 8 kor. — Hl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Feloldó szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főter Biedermans-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

Nemzeti emlékezés.

Most kezdtünk csak ahhoz az irányhoz közeledni a nemzeti élet nyilvánulásaiban, ahol a politika vezérlő gondolata a jogállam ideáljától a nemzeti államhoz fordult: írók és művészek lelkét a régi, elhagyott világ emlékei kezdik megilletni: a sovizmus napja, amely a nemzeti múlt s a fajszeretet tüzét szokta szórni, kelőben van s a tavasz rügyfakasztó melegét ömleszt reánk.

Ez a tavaszi páras meleg a nemzeti szerelem serkedezésének évadja, amely boldogít a hevületével s az ünneplésben és azok iránt való vonzalomban fejeződik ki, akik dicsőséget hoztak ránk és akikről gondoskodni a nemzeti érzésből folyik. — Ez utóbbinak következtése a humanitárius gondolkodás hódítása a törvényhozás terén s a veszendőbe jutó nemzeti erő ápolása a senki fiainak pártfogásba vétele és a kivándorlottakról való gondoskodás által.

Az előbbi következtés pedig az a szeretet, amelylyel a nemzeti élet egykori nagy hőseiről emlékezünk meg.

Az ezredik esztendő fordulóján megmutatta a magyar, hogy magyar. Felelevenítette a múltnak fényes emlékeit, átvarázsolta a jelenbe azokat a képeket, melyek a nagy Magyarországot mutatták meg az utódoknak. S a külföld, mely eddig mit sem tudott rólunk, mely gyarmat-államnak tekintette Magyarországot, csodálkozva ismerte meg azt a népet, melynek oly nagy szerepe volt a múltban s amely ma is az első közé tör. Megismerte s megcsodálta.

Az ezredik szent esztendő nemcsak a jelent térta fel, hanem a múltat is, amely a maga lobogó csatáiban, bámulatos erőfeszítéseiben, kormos üszkei és véres pusztulásai közt is az önfeláldozásnak, a munkálkodásnak, a festi és lelki erő kitöréseinek oly példát mutatta, amelyekhez foghatót a magunkból való kivételzésnek ebben a korában haszta-

lanul kerestünk, mivel a különben, az előbbre, a vezérletre valókbán is csak a magunk lelkét láttuk.

Multunkhoz való eme fordulásunk nem példátlan. Zrinyi, a költő, hadvezér és politikus eleink és Hollós Mátyás dicsőségével igyekezett magához ragadni a három részre szakadt nemzetet; a tizenyolczadik század végének és a tizenkilencedik század elejének fölpezsdülő nemzeti élete a mult dicsőségében kereste a jogot és alapot a jövőhöz, amelyet már megkezdett előkészíteni.

Vörösmarty riadójjával ölelkezik a Széchényi István izgató harsogása s a Vörösmarty-ünneplés lelkeket föllendítő hatása mutatkozni fog annak a telítetten magyar politikai gondolkodásnak terjedésében, amely Széchényiből kiáradt.

A nemzeti érzés e megáradása ünnepelte a Szondy György, a Losonczy István, Pusztaszeren az Árpád vezér emlékeztét, ez fogja dicsőíteni az egrí hős alak-

Az alkotás ereje.

(Rajz.)

Kun Béla negyven éves előkelő és rokonszenves külsejű férfi. Tekintetének kifejezése, arczának halványsága és őszülő haja azonban azt sejteti, hogy valami nehéz bánat érhetette.

A mult télen történt, hogy felesége meghalt. Kun csaknem megtévelyodott a váratlan csapástól, s mikor Elzát kivitték tenger virágtól borítva a temetőbe, azóta nagyon boldogtalan. Erős férfias alakja össze-roppant s mitsem törődik külsejével.

Csak művészetének akar élni, pedig ez a csapás mintha megbénította volna benne az alkotás képességét is. Csak egy vágya, egy rögeszméje van, Elza szobra.

Már hónapok óta dolgozik, agyon kinozza magát s megbénult keze nem tud többé alkotni, munkája rossz, érzi hogy nem is tudja megvalósítani álmát. Egész erejével tör ki belőle a keserűség, hogy vége művészetének, hogy élete már nem ér semmit.

Valóban különös, mert még mig Elza élt, ügyes keze minden fáradság nélkül fejezte

ki azt, amit gazdag képzelete szült, most, bár agyában forrnak az eszmék, nem jut megállapodásra. Gondolatokba merülve jár fel s alá műtermében, egyik cigarettát a másik után szítja el s ez az örökös ingadozás elveszti minden türelmét.

Ez volt életének a legboldogtalanabb szaka.

És Elza? Elza egy kékszemű, ssőke asszony volt. Egyike azoknak a rendkívüli bájos teremtetéseknek, akik után minden járó-kelő megfordul az utcán, akiket a férfiak imádnak. A társaságban híres volt szellemességéről; az estélyein megjelent az egész művészvilág.

Igen, a férfiak imádták, mert férje igen gyakran távol volt tőle. Reményeik azonban hű ábrándok maradtak. A rossz-akaratu emberek tudni véltek ugyan egyenő-mely dolgot; de mindenki másként tudta, így hát pletyka, rágalom volt minden s ennek is minősítették a jobblelkűek a kósza híreket, ami mégis csak igaz volt.

Kun még csak nem is sejtette, hogy vetélytársa van. Szenvedélyesen szerette feleségét s rettenetes bosszút állott volna, ha az igazságot tudja. Elza ezt is érezte,

de annál nagyobb élvezete volt könnyelműségében.

Elza kezdetben Kérynek csupán hódolatát fogadta s csak lassankint fejlődött ki benne az a titokzatos szenvedély, mely valósággal annak karjai közé üzte.

Kéry természetesen a férj egyik jó barátja és szobrász társa. Ez elvégre mindennapi dolog. Csupa láng, csupa ifjuság — szóval pompás egy ficzkó. De tehetséges is és már is igen jó szobrász hírében állott.

Leküzdhetlen forró szenvedélylyel szerette ezt a bájos asszonyt, nélküle üresnek érezte az életet, borusnak az egész mindenséget.

Egészen megváltozott ő is. Barátai alig ösmernek reá, csak ilyenformán szoktak róla beszélni:

— Szegény fiu! Igazán kár érte.

S mintha minden megváltozott volna a műtermében is. A szerelem rejteke most a munka tanyája lett, mert lázasan valóságos lelkesedéssel dolgozott.

Egy csoportos szobrot alkotott. „Elza mint egy tulvilági jelenség: s egy megtört férfialak.“ Valami bámulatos fenség volt a műben. Kéry belefaragta ebbe a szoborba

ját, ez véste kőbe Debreczenben a szabadságharcz emlékét, ez állított a Balaton partján szobrot Petőfinek, ez vitt zászlót hullámok hátán Amerikába, ez tüzeli clevelandi véreinket a népjogok hőségének megimádására és ez keres kielégítést az országos Kossuth-ünnepségekben.

Készüljünk rá lelkesedéssel!

A sasvári nagy hadgyakorlat

Távirati tudósítás.

Sasvár, szept. 12.

Egész éjjel nagy záporosó volt és még mindig esik. Noha a hadgyakorlatokra nagyon kedvezőtlen az idő, ő felsége főhadiszállása előtt a kora reggeli órákban igen élénk volt az élet. Ő felsége a német trónörökös kíséretében 3/4 órákor lejött a piacra, a hol ekkor már a hadgyakorlatok fővezetősége, a kíséret és az idegen attasék várakoztak. Ő felsége az attasékkal egy negyed óráig cerelet tartott; ezután lóra ült a társaság. Ő felsége a „Lunari” nevű nyolcz éves barna paripát lovagolta, a német trónörökös a „Pires” nevű tíz éves pejkancazt. Mind a két állat pompás angol felvér. A főnyes társaság, élén az uralkodóval, a kinek balján a lovon is délczeleg német trónörökös haladt, nyugati irányban a tíz kilométernyire fekvő Kuklóra lovagolt, hogy a két fél lovasságának összehozását szemlélje.

Sasvár, szept. 12.

Az a térség, a melyen a nagy hadgyakorlatok lejátszódtak, általában a Morva és a Vág között terül el; egyrészt a Kis-Kárpátok, a Fehér-Kárpátok és a Morva-Sziléziai Kárpátok szelik át;

egész művészetét, egész erejét. Érezte is, hogy valami titokzatos erő vezette kezét.

Barátai bámulattal látták a szobor iránt való lángoló lelkesedését s megértették annak főséges nagyságát. A hír kiszivárgott mindenfelé s hogy a szobor képje a Kun felesége...

Kun most lett beavatva a mult vétkes titkaiba. Ugy érezte magát, mintha ostorral arczul ütötték volna.

Tisztán látott mindent. Legszentebb érzelmei, a becsülete sárba tiporva.

Haragtól ingerelve, dühösen rohant Kéry lakására. Mikor belépett, az éppen egyedül volt a műteremben s vállig erő köntényben a szobron dolgozott.

Kun szeméből a harag lángja lobogott feléje, de mikor a szoborra szegződött tekintete, nem birt egy szót se szólani, mert a feleségét vélte látni.

Elsápadt. Arczán meglátszott a megdöbbenés.

Kéry egyszerre megértett mindent, hozzá sietett.

— Mi bajod? kérdezte rémülten.

részben a Morvaig terjedő hegy- és dombvidék töltik ki.

A Kárpátok erősen tagozott és sűrűen erdősített középhegysége e hadgyakorlatok alkalmával csak átvonulási terepként jön figyelembe a Felső-Magyarországból közeledő hadsereg-testekre nézve. A tulajdonképeni harcznak színhelye a holics-, szenicz- és a rohrbachivonaltól délre és nyugatra eső csapatok számára a közlekedési vonalokon kívül eső részében is járható térség lesz; különösen a Miavától délre a Phvojniczáig jellegzetes terepalakulatok nyomulnak előtérbe, a melyek átnézhetőségük következtében is különös előnyöket nyújtanak nagyobb csapatgyakorlatok számára.

A folyók közül csak a Morva bír nagyobb jelentőséggel, mivel a gyakorlatok szempontjából tekintetbe jövő terepen Gödingtől lefele menetakadályt képez és csak ezen helység mellett, továbbá Landshut és Hohenau mellett van áthidalva, a tábori áthidalás pedig 1 1/2—4 1/2 hidvonatot igényel.

Az uthálózat aránylag sűrű, de kevésbé jó; az utak többnyire hosszú defülékben haladnak át a hegységen. A terep a Kárpát-hegységtől eltekintve eléggé járható. A Morva mentén és a Miavától délre, valamint a Kis-Kárpátoktól nyugatra elterülő részen kiterjedt erdőségek vannak ugyan, de számos átjáróval. — A Vág-völgyéből a Morva-völgyébe vezető vágújhelyi, pöstyéni és nagyszombati főútvonalnak Szenicznél, a Malina-völgyében egyesülnek és Herv előtt Göding és Hohenau felé folytatódnak. A Kárpátok irányában csak két utvonat vezet át, az egyik a Morva-völgyéből Holicsig és azután Sasváron és Morva Szent-Jánoson át Pozsonyig és a másik Magyar-Bródtól Welkán, Szeniczen és Jabloniczán át Stomfáig. Azonkívül, kivált a hadgyakorlatok területének nyugati ré-

szét számos kocsit és országut részlet keresztezi.

Helyiségek szintén csak a nyugati részen fordulnak elő sűrűbben; kivált a Morva és Miava völgyében vannak igen nagy helységek; a legkiválóbbak ezek közül: Skalitz, Holics, Sasvár, Szent-Miklós, Szenicz és Szobotist.

Szeptember 10-ének estéjén mind a két fél elfoglalta a hadgyakorlatok fővezetősége részéről megállapított kiindulási pontokat.

Szeptember 11-én szünnap volt, — de már e nap déli órájában megkezdődött a harcszerű viszony, a mely eltart a hadgyakorlatok végéig. Ennek következtében már szeptember 12-én déli 12 órákor utnak voltak indíthatók a két fél felderítési szolgáltra rendelt járőrei és különítményei, valamint mind a két fél részéről oldalvást kisebb gyalogsági osztagok voltak kiküldhetők, míg a két hadsereg csoport zöme alkalmasint csak szeptember 12-én reggel indul utnak. — Az egymással szemben álló felek immár az érintkezéstől teljesen elvannak zárva, a felderítési és biztosítási szolgálat pedig épen úgy kezeltek, miként a háboruban. A harc megszakítása az egyes hadgyakorlati napokon mindannyiszor szintén harcszerűleg fog történni, valahányszor a két féllel közölték a hadgyakorlatok fővezetősége részéről megállapítandó határvonalakat.

Egyház és iskola.

Orgona-átvétel. A főiskola új orgonáját tegnap délután vette át a kollegium kiküldött bizottsága Kerékgyártó Sándor orgonakészítőtől. Az orgona átvételénél jelen voltak Lengyel Imre, a gazdasági tanács elnöke, Mácsay énektanár, a három debreczeni kántor és sok más egyházi férfi. Az új orgona nemcsak impozáns arányaival, de gyönyörű hangjával is felülmúlja a régit.

Egyházbizottsági ülések. Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága tegnap délután ülést tartott. Az ispotályi építető bizottság ma délután négy órákor ülést tart az egyház tanácstermében.

Önképzőköri alakuló gyűlés. A református főgimnázium önképzőköre, mely az ország legrégebbi ilyenmü egyesületeinek egyike, e hó 14-én delelőtt tartja alakuló gyűlését. Az alakuló gyűlés programján van a szünidei fentartó bizottság jelentése is. Az önképzőkör új elnöke valószínűleg Kiss Pál 8-ik gimnázista, ősz püspökünk fia lesz.

A kath. főgymnasiumban október elsején kezdik meg az előadásokat. Az új tanári kar már megérkezett, elfoglalta állomás-helyét; a beiratások azonban csak 28-án veszik kezdetüket. A főgymnasiumnak, daczára, hogy a parallelosztályokat csak a jövő évben állítják fel, nagy szamu növendéke lesz. A beiratáshoz előjegyzettek száma felül van a négyszázötvenen. A főgymnasium növendékei október elsején vesznek részt a „Veni sancte”-n

Kun alig tudott felelni, szive oly lázasan vert, csak a szoborra mutatott.

— Igen ő az — szolt Kéry. Nem tudom, hogy történt, de az ő arc a jelent meg előttem munka közben s többé nem tudtam szabadulni ettől a bájos kísértettől. Haragszol érte? Ha kívánod, úgy rögtön... s fölkapott egy nehéz vaskalapácsot. Kun visszatartotta.

— Kár volna érte! — suttogta elváltozott hangon.

Nem becélt többet. Némán álmodozva nézte a szobrot s a megdöbbenő hasonmás oly nagy hatással volt rá, hogy ő, ki embert ölni ment, midőn látta a művészt a szobor előtt az alkotás erejének öntudatával homlokán, megértette, hogy csak oly nagy erővel, s oly nagy szellemmel, mely nagyobb volt az övénel is, lehetett alkotni nagy remekművet.

— Igen; így képzeltem én is — mondta szomoruan — s mintha szégyelné magát, a műteremből szinte összeroskadva távozott.

Hutflesz Armond.

és utána megkezdődnek az előadások. Itt említjük meg, hogy az új főgymnasium épülete a jövő év május elsejére lesz teljesen készen.

VIDÉK.

A becsületes megtaláló.

— Saját tudósítónktól. —

Szomoru sors érte a múlt kedden Fülöp Mihály hidegkuti lakost, a kit — mint nekünk írják — előbb kirabolt egy barátja, aztán pedig agyonlőtte. Fülöp a múlt vasárnap vásáron volt Ragács Pál jó barátjával. A vásáron Fülöp hat ökröt adott el 1700 koronaért és e mikor az ökrök árát megkapta, jó barátjával betértek egy vásári sátorba.

Fülöp a kellesténél többet ivott és részeg állapotát a jó barátja arra használta fel, hogy mikor a sátorból távoztak, egy félreeső helyen kivette Fülöp pénztárcáját. Hogy azonban a gyanút magáról elhárítsa, a jó barát elvitte Fülöpöt egy másik kocsmába s mialatt ott mulattak, Ragács az asztal alól felemelt egy pénztárczát, a melyben Fülöp részeg fejével is felismerte a saját pénztárczáját, de már akkor csak egy 20 koronás bankjegy volt benne. Fülöp először azt hitte, hogy valaki más lophatta ki a pénzt, pajtására nem is gyanakodott, de később azután meggyőződött, hogy a tolvaj senki más nem lehet, csak Ragács.

Másnap este Fülöp odahaza a kocsmban beszélt az esetet több ott levő embernek, a mikor a nyitott ablakon keresztül belöttek a kocsmaszobába s Fülöp hátulról fejen találva lebukott s meghalt. A tettest Ragács személyében elfogták és átadták a csendőrségnek.

Tűz Balmaujvároson. Balmaujvároson tűz ütött ki tegnap Dezső János házában. A gyorsan harapózó lángok rövidesen elemészítették az egész épületet. A kár nagy. A ház nem volt biztosítva.

Áttérés és kézfogó. A szegedi belvárosi szent Demeter templomban érdekes egyházi szertartás folyt le tegnap délelőtt. Egy zsidó vallású szegedi fiatalember kitért a hitéből, róm. kath. vallásúvá lett és a templomban ma megtörtént a megkeresztelése. Az áttért Torlai Arthur városi mérnök, a ki a keresztelésben István nevet nyert. A keresztelési szertartást Varga Ferencz apátplébános végezte. Az egyházi szertartásnál Farkas Árpád városi mérnök mint kereszt apa szerepelt. Az áttérés után Torlai István eljegyzési ünnepélyét tartotta Koczor Rózsikával, Koczor János szegedi h. főkapitány leányával.

A debreczeni Kossuth-ünnep.

Debreczen, szept. 13.

(Saját tudósítónktól.) Egyesületek, testületek, társulatok, az egész város közönsége készül a debreczeni Kossuth-ünnepre. Ezt a hetet és a reánk következőt bátran lehet Kossuth hetének nevezni. Oly nagy arányú a készülődés, hogy minden más napi eseményt háttérbe szorít. Már itt ott feltűnnek a Kossuth-éremmel, jelvénytől ellátott polgárok, tanulók, előjeleként a nagy

napnak, melyen hatalmas érveléssel fog kitörni a nemzeti lelkesedés. Az előkészületekről tudósítunk az alábbiakat írja:

A diszközgyűlés színhelye.

A törvényhatósági bizottsági diszközgyűlés, a melyen, mint már jeleztük: Puky Gyula főispán fog elnökölni, a városháza nagytermében folyik le. A nagytermet, a mely mindezeideig meglehetősen szánalmas és szegényes külsővel szerénykedett, ez alkalomra a aposan átalakították. A termet díszesen befestették, az ablakokat vörös bársony függönyökkel látták el. A terem falára felfüggesztették Kovács János Kossuth képét. Az elnöki emelvényt a király képe alá helyezik. Háromszáz ülőhely lesz a teremben és ezenkívül még négy a sajtó képviselői számára. A karzaton a hölgyek számára tartanak fenn helyet.

A főiskolai tanári kar Kossuth-ünnepé.

Szeptember 19-én, Kossuth születésének évfordulóján két ünnepély lesz a főiskolában. Délelőtt a tanári kar, délután az ifjuság ünnepe. Az ifjuság ünnepének programját már közöltük, itt adjuk a tanári kar ünnepét, a mint azt dr. Kérész Zoltán rektor professzor elnöklésével tartott ülésen tegnap megállapították. Az ünnepély délelőtt 9 órakor veszi kezdetét az oratóriumban.

1. Hymnus, éneklé a főiskolai kántus.
 2. Imádság, mondja Csiky Lajos főiskolai lelkész.
 3. Kossuth hymnus, Pap Zoltántól, éneklé a kántus.
 4. Ünnepi beszéd, mondja Sinka Sándor főgimnáziumi igazgató.
 5. Kossuth emlékezete: Irta Ábrányi Emil, szavalja Jakab Lajos theologus
 6. Kossuth induló, előadja a kántus.
- A gazdag műsor ünnepélyre a meghívót a napokban küldi széjjel a főiskola igazgatósága

Egyesületi képviselők.

A debreczeni kerékpáros egyesület tegnap este tartott ülésén elhatározta, hogy a Kossuth-ünnepnapon rendezendő ünnepélyen felvirágozott kerékpárokkal vesznek részt. Minden kerékpáros piros és fehér virágokkal és zöldlevelekkel díszíti fel gépét.

Az egyesületet a városi diszközgyűlésen Thiszen Arthur és Fridvalszky Rezső fogják képviselni.

Negyvennyolczas zászlók a Kossuth kiállításán.

Az ipartestület dísztermében rendezendő Kossuth-ereklye kiállításra érdekes tárgyakat küld a városi tanács. Kiállítatja azokat a becses lobogókat, a melyeket a városi levéltárban őriznek. A debreczeni polgárság selyem trikolorjai ezek. Különösen érdekes az egyik lobogó. Magyarország czimere felett a korona hiányzik rajta, valaki az áprilisi trónvesztés kimondása után lefejtette róla. A három történeti emlék egyik érdekessége lesz az ereklye-kiállításnak.

Sorsjáték a népünnepélyen.

A Kossuth-ünnep rendezendő népünnepély sikere előreláthatólag fényes lesz. A belépti jegyek egyuttal sorsjegyek is, mert a rendezőség kisorsolja Kossuthnak egyik hatalmas, olajnyomatu arcképét és mellszobrát. Minden eladott jegy feljogosít a sorsjátékban való részvételre. A belépőjegyek 20 fillérért kaphatók. — Ugy a „Kossuth Lajos élete“ című füzetnek, mint a népünnepélynek tiszta jövedelme a debreczeni Kossuth-szobor alapjáé.

Kossuth-kép és ereklye-kiállítás.

A Kossuth-kép és ereklye kiállításra újabb tárgyakat küldtek Püspöky-Lajos ur 1 Kossuth kép, Éless József ur 1 nyomtatvány: a magyar nemzet függetlenségi nyilatkozata, Varga József ur 1 Kossuth-kép s 4 db. bankjegy, Sajó Dezső ur 1 Kossuth sajátkezűleg írott levele, Lengyel Imre ur 1 forgó pisztoly, mely 1849. Buda-vár ostrománál egy osztr. tisztól vétetett el, ifj. Nagy Lajos ur 4 db. Kossuth-képet, Müller Mártonné 1 lapot Kossuth képekkel, Bagdi Mária 1 db. Kossuth mellszobor képe, özv. Dávidházy Imréné urnő 1 Kossuth-kép s több bankjeggyel keret en, Szunyogh Barna ur 1 kis Kossuth fénykép, sz. kir. Debreczen városa 2 gyal. s 1 lov. nemzeti lobogó, Varkoly József 5 db. kép 1 db. kulacs.

A kath. iskolák kivilágítása.

A debreczeni Kossuth-ünnep előestéjén az összes kath. iskolákat kivilágítják. A zárda színes fényben fog ragyogni. A kegyes tanítórend épületén és a gimnáziumon hatszáz színes mécsest gyújtanak meg. A plébánia épületét, a leány és fiu elemi iskolát és a Theresianumot is díszesen világítják ki és lobogózzák fel.

A légszeszgyár zászlói.

A légszeszgyár igazgatósága egész halom apró nemzeti zászlót rendelt a debreczeni Kossuth-ünnepre. Ezekkel az apró zászlókkal díszítik fel a nemzeti ünnepnapon Debreczen összes légszeszszlopaikat.

A Zion-egyleti tagok figyelmébe.

A Zion-egylet mindazon tagjai, kik a folyó hó 16-án rendezendő kivilágítással kapcsolatos lampionos-menetben részt venni kívánnak, ez uton is felkéretnek, hogy az ez ügyben körözött felhívást aláírni és a jelzett napon délután 6 órakor az egyleti helyiségben megjelenni sziveskedjenek. — Lámpionok csakis az iven aláírottaknak fognak díjmentesen kiszolgáltatni. Az előjáráság.

Kossuth Lajos életrajza.

Kulcsár Endre, a református főgimnázium magyar irodalmi tanára a nagy évforduló alkalmából megírta Kossuth életrajzát. Történeti hűség s erős, hazafias érzés jellemzik ezt a dolgozatot, amelynek nyelve erőteljes és festői. A rendezőbizottság külön fizetben adta ki e munkát, melyet 20 fillérért bármelyik könyvkereskedésben megkaphatni.

SZÍNHÁZ.

Ismerősről. T. Balogh Etel, a debreczeni színház egykori szendéje, kinek kiváló művészetét megbecsülte a közönség, a családi tüzhely melegéből visszatér a színpadra, a mely annyi dicsőséget szerzett nem is olyan régen a számára. Balogh Etel októbertől kezdve a szegedi szintársulathoz szerződött három évre.

A színésznő férje. Ezt a címet és jelleget sokszor kellemetlen elviselni; különösen a színházak körül az élczek tömkelegével bombardirozzák „a színésznő férjé“-t, a ki még a mellé be sem juthat a felesége öltözőjébe, mivel a színházi szabályok szerint még a férjnek is tilos a bemenet. E körül már sok vita folyt. Legutóbb a czetvai törvényszék foglalkozott e kérdéssel. Az ottani színházigazgató ugyanis nem bocsájtotta be Riguad-Labens színésznőhöz a férjét. A színésznő kétezer frank kárté-

ritésre perelte be az igazgatót. (Vajjon hogyan értette?) A törvényszék a panaszosnak adott igazat és ötszáz frank kártérítést ítölt meg neki.

F. Kállay Luiza a Népszínházban. A debreczeni közönség kedves emlékü primadonnája: F. Kállay Luiza e héten két ízben vendégszerepelt a Népszínházban. Első alkalommal a Béli-Fejér operett czimszerepét: Katalint, másodízben pedig a Kurucz fufang Bözsijét játszotta el. Minden alkalommal nagy közönség nézte végig vendégjátékát, amelyen, a fővárosi sajtó bizonyossága szerint, a legjelesebb elismeréssel halmozta el a jeles primadonnát. F. Kállay Luiza előkelő művészi kvalitásait különben dicsérettel említik fel a fővárosi újságok és egyértelműleg azt írják, hogy F. Kállay Luiza hatalmas ereje bármely nagy és előkelő színpadnak megfelel.

ÚJDONSÁGOK.

A Kossuth-ünnep és Debreczen kereskedői

Debreczen, szept. 13.

(Saját tudósítónktól.) Nem csalatkozunk Debreczen hazafias kereskedőiben. A tegnapi gyűlésen kimondták, hogy üzleteiket szeptember 17-én, a Kossuth-ünnep egész napján zárva tartják, sőt 16-án este, a kivilágítás alkalmával is bezárják boltjaikat.

A gyűlés lefolyásáról alábbi tudósításunk ad számot:

Bárdos Géza titkár fél nyolczkor nyitotta meg a kereskedők nagygyűlését. Felesleges — ugymond — ismertetnie az ügyet, melynek megvitatására összejöttek a meghívottak. Ott él annak az ügynek vezéreszméje minden magyar szívből. Kossuth Lajos nagysága mérhetetlen s a hálának is teljes nagyságban kell megnyilvánulnia. A kereskedőtársulat elnöksége részéről arra kéri a kereskedőket, hogy csak 17-én, hanem az előtte való napon, 16-án este is, a kivilágítás kezdetétől, 7 órától fogva.

A főtér kereskedői egyhangú lelkesedéssel csatlakoztak a tervhez. A vezetők ugyan kifogásokat emlegettek, ezeknek érvelését azonban megtörte a többség véleménye. *Ha minden üzlet zárva van, akkor senkinek sincs kára.* Ez tény, megdönthetetlen igazság, mert ha a fogyasztó közönség nem talál eladási helyet, szükségleteit másnap elégit ki.

A kereskedőtársulat a fogyasztók érdekeire való tekintettel falragaszokat tétet a hirdetési oszlopokra. A hirdetményekben tudatni fogja a nagy közönséggel hogy 16-án esti hét órától kezdve minden üzlet zárva lesz. Kiki gondoskodik tehát szükségletei beszerzéséről a kivilágítás előtt.

A kereskedők azonban kivilágítják zárt üzleteik kirakatát. A kik tehetik, csatlakozzanak a fentiekhez: zárják be boltjaikat s a kirakataiban vagy a redőnyök előtt gyujtsanak ragyogó világot, olyan fényest, a minő a Kossuth-emléke.

A kereskedők pedig, kik ezt a határozatot hozták és követik, érdemeik a város köszönetére. Hogy mennyire fogja emelni az ünnepség magasztosságát e határozat keresztülvitele, azt tudjuk mindnyájan. A kereskedők boldogok, mert a Kossuth-kultusz legszebb időszakában vityák ki a „hazafias” nevet.

*** Személyi hír.** Kérészy Zoltán, az akadémiai rektor-professzora Duna-Tasra utazott, a honnan szeptember 17-ikén jön vissza. Távollétében Öreg János dr. prorektor helyettesíti.

*** Rieger táborok szemléje** Rieger Emil vezérőrnagy, a 7-ik lovasdandár parancsnoka tegnap este Folberth főhadnagy, segédtsit kisérétében Temesvárról Debreczenbe érkezett. A tábornok ma reggel szemlét tart a 16 ik Üxküll-Gyillenband ezred debreczeni testének gyakorlatain, melyek a sárkúti tanya mellett fognak lefolyni. A lövészeti és menetgyakorlatokon résztvesznek a közös ezredék debreczeni tartalékosai is.

*** Órák értékesítése.** A debreczeni órák- és ókszerészek szakosztálya tegnap délután gyűlést tartott az ipartestület tanácsstermében. Az ülés szakosztályi ügyekkel foglalkozott.

*** Budapesti tanítóképzészek Debreczenben.** A dubapesti II-ik kerületi állami tanítóképezde negyven növendéke Horvay Ede és Miklós Gergely tanárok vezetésével tegnap este fél 11 órakor érkeztek meg Debreczenbe, tanulmányutjuk utolsó állomáshelyére. Máramaros-Szigeten lekéstek a vonatról, ezért érkeztek az esti vonattal, különben már délután itt lettek volna. A növendékek az Angol királynőben vacsoráztak, a hol megjelentek Kozma László árvaházi igazgató és Horvay Róbert dr. tanár is. Ma reggel a Hortobágyra rándulnak ki, a hol a város villásreggelivel és ebéddel fogadja őket. Este visszatérnek a városba és a kollegiumi tápintézetben vacsoráznak. Vasárnap délelőtt a kollegiumot s a város nevezetességeit tekintik meg, a déli vonattal pedig visszautaznak a fővárosba. A növendékek közül 28-an az Angol királynőben, 12-en pedig a Frohner szállodában vannak elszállásolva.

*** A D. T. K. E. tornacsarnoka.** A D. T. K. E. „Erő, Erély, Egyetértés” tornacsarnoka, melynek sorrendje s praktikus felszerelése minden igényt kielégít, az őszi szezon kezdetén újból népszerű vált. Különösen sok új tagja van a főiskolai ifjúság sorából. A joghallgatók és theológusok ugyanis 5 korona kedvezményes díjért lehetnek az egyet tagjai. A tornacsarnokon kívül használhatják a tagok az új sportter különböző pályáit is.

*** Debreczeniek bucsuja.** A debreczeni róm. kath. hivekből tegnap közel hatszáz főre tehető csoport indult el bucsura Mária-Pócsra. A bucsusok csoportjához csatlakoztak a püspökladányi, karczagi, körösladányi bucsusok. A bucsusokkal ment dr. Wolafka Nándor vál. püspök plébános és Pák Emil segédlelkész. A zárúdokok hétfőn térnek vissza Debreczenbe.

*** Országos kerékpárverseny Debreczenben.** A debreczeni polgári kerékpáros-egyesület tegnap este dr. Benedek János elnökle alatt népes ülést tartott. Az ülésen elhatározták, hogy az egyesület nagyobb szabású országos kerékpárversenyt rendez, amelyet október 5-én, saját pályaterükön tartanak meg. Az országos versenyt, amelyre ma már megkezdik az előzetes intézkedéseket, díszes és gyönyörködtetőnek tervezett virágkorzóval fejezik be.

*** Rendkívüli ülés az ipartestületben.** Az ipartestület előjárósága ma délután rendkívüli ülést tart, amelyen a kamarai ünnepségre vonatkozó intézkedéseket beszélnek meg. Az ipartestület tevékeny részt vesz ez ünnepségekben. Itt említjük meg, hogy a testület a következő meghívót ocsátotta ki: A debreczeni Általános Ipartestület felkéri a kamara m. t. vendégeit, sziveskedjenek kitüntető látogatásukkal a testületet megörvendeztetni.

*** A kamara ünnepe.** A kamara ünneprendező bizottsága tegnap este ülést tartott, mely alkalommal egyebek közt elhatározta azt is, hogy felkéri a Piacz-utca és Kossuth-utca háztulajdonosait, hogy az iparosok és kereskedők e közös ünnepén — tekintettel a kereskedelmi miniszter megtisztelő jelenlétére, továbbá az ország minden részéből érkező előkelő vendégekre — lobogózzák fel házaikat. A Bika dísztermében tartandó vasárnapi díszebédre jegyeket még a mai nap folyamán lehet váltani. Erre az ebédre — s ezt a szállongó hírekkel szemben közöljük — szivesen látott vendége a kamarának mindenki, a ki részt venni óhajt, a mint azt különben már meg is irtuk.

*** Legeltető gazlák kérelme.** A debreczeni állattenyésztő gazdák tegnap deputációban jártak Komlóssy Arthur h. polgármesternél. Azt kérték gazdatársaik nevében, hogy a polgármester-helyettes pártolja azon kérelmüket, amelyet legeltetési ügyben a tanácshoz beadtak. Ez a kérelem pedig abban domborodik ki, hogy a gazdák még az őszi vásár előtt át akarják hajtani szarvasmarháikat a teljesen leégett hortobágyi legelőről a nagy cserei kaszálókra. A kérvény felett a tanács legközelebb fog határozni.

*** Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Raport Ignác izr. 85 éves, Szentgyörgyi Imre ev. ref. 4 hónapos, Tokai Gábor ev. ref. 43 éves, Breznyczki Margit ev. ref. 4 hónapos, Din Róza ev. ref. 7 hónapos, Nagy Lajos ev. ref. 28 napos.

Dávid Jakab új vaskereskedése

vasneműk, konyha berendezési és gazdasági cikkek, minden iparágához tartozó szerszám és vasalás nagy raktára. Olcsó beszerzési forrás.

Debreczen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) Vasak és

*** Új vámraktár-épület Debreczenben.** A debreczeni kereskedőknek régi óhajtuk, hogy a kereskedelmiügyi miniszter a mai czélszerűtlen vámraktár helyébe újat építtessen. Különösen aktuális lett ez a dolog az államvasúti palota felépítése óta. A kereskedő-társulat aug. 22-én feliratot intézett ez ügyben Láng Lajos miniszterhez. Ebben a feliratban kifejtette, hogy az ujonnan épített vasuti indóház mellett lenne legegyszerűbb felépíteni az új áruraktárt — és pedig mielőbb — mert ezt kívánja a kereskedők érdeke. A miniszteriumban viszhangra talált a felirat s Láng miniszter utasította Tolnay Kornél üzletvezetőt, hogy az építkezésre vonatkozólag az előleges intézkedéseket tegye meg. Tolnay Kornél értesítette a pénzügyigazgatóságot, fővámhivatalt és a városi tanácsot, hogy az új vámraktár felépítésének ügyében szeptember 14-én a vasuti állomás szomszédságában elterülő térségen helyszíni szemle lesz. Ezen a helyszíni szemlén a várost Aczél Géza főmérnök fogja képviselni. Az új vámraktár építésének ügye e szerint a megvalósulás stádiumába jutott.

*** Pályázat szemlési állásra.** A debreczeni pénzügyigazgatóság kerületében 2 korona 80 fillér napi zsolddal, 100 korona ruházati általánnyal s a szokásos mellék illetményekkel járadalmazott pénzügyőri szemlési állás jött üresedésbe. Pályázatok 2 hétig a pénzügyigazgatóhoz nyújthatók be.

*** A fellázadt debreczeni rabok.** A négy szökési kísérletet tett rab ügyében Galánffy kir. ügyész befejezte a vizsgálatot. Az ügyész nem tesz vádindítványt a Rostások és Trokár ellen, hanem fegyelmi uton bünteti meg a késelő foglyokat.

*** Kinek kell gyermek.** Egy szegény beteges asszony lapunk útján fordul a jószívű emberekhez. A sors kegyetlen csapásaitól sokat szenvedett, egészségét elvesztette és most beteges testével nem bír annyit keresni, hogy három tagból álló családjának a betévi falatot megszerezze. Van két fia, az egyik 12 éves, a másik 8 éves, szeretné, ha valaki akadna, a ki örökbe fogadná. Az asszonyt Papp Juliánának hívják, lakása a Homok-utca 109. szám alatt van.

*** A katona véres bosszuja.** Két régi haragos számolt le egymással tegnap este. Mind a kettő katona. Az ellenségeskedés ott kezdődött közöttük, hogy Molnár Sándor szakaszvezető nagyon éreztette hatalmát Temes Imrével, a ki csak közember volt. Léptenye-mon zaklatta és terhes feladatokat rótt rá. Temes Imre többször panaszkodott, hogy Molnár milyen keményen bánik vele. Az elkeseredett katonában lassankint megérlelődött a bosszu s csak alkalomra várt, hogy végrehajtsa. Tegnap Molnárt szabadságolták, délután civíl ruhát öltött és este utazni akart haza szüleihez. A vasutnál kint volt Temes Imre is. Molnárt civílben látva — úgy vélte — itt a kedvező

alkalom. Nem tévesztette többé szemé elől s utána ment, mikor Molnár a vasuti postához ment, hogy szüleinek utazását megtáviratozza. A rács kerítésnél elébe ugrott és kardjával súlyos csapásokat mért fejére, mire Molnár összeesett. A zajra oda futott két rendőr elől a támadó megfutamodott s kardjával hadonászva, utat nyitott az útját elállni igyekező tömeg közt Molnárt Diószegi rendőr-örsparancsnok kocsira tette és dr. Varga Emilhez szállította, a ki a súlyos sérültet megvizsgálta. Molnárt kiszállították a honvéd csapatkórházba. Az esetről jelentést tettek a hadtestparancsnokságnak.

*** Az önkéntes özvegy.** Csinos, fiatal asszony állított be panaszos följelentéssel a rendőrkapitányhoz. A jegyzőkönyv felvételénél megkérdezi a kapitány nevét és lakását.

— Özvegy K. Ilona vagyok, — feleli a menyecske.

— Kérem, az ura nevét tessék bemondani.

— Nem használom.

— Miért?

— Nem élünk együtt.

— Talán elváltak?

— Igen, törvényesen.

— Hát akkor miért mondja magát özvegynek? Talán elhunyt a volt férje?

— El az, kérem. Már másnak csapja a szelet. S én azért használom az özvegyi előnevet, mert ezzel is mutatni akarom, hogy ő rám nézve nem él.

— Csak épen ez az ok?

A menyecske pironkodva szól:

— Meg az kérem, nehogy azt higgyék, mintha öreg kisasszony volnék.

*** Gyilkosság bosszúból.** Zsidai László áldozatát, Tokai Gábort tegnap Hoffmann vizsgálóbíró jelenlétében dr. Izsó törvényszéki orvos felboncolta. A boncolásról jegyzőkönyvet vettek fel, melyet a vizsgálat irataihoz fognak csatolni. A gyilkos Zsidai Lászlót a csendőrök a rendőrségi fogházból átkísérték a törvényszéki épületbe. — Zsidai, mint utóbb értesülünk, jól is mert alakja a rendőrségnek. Verekedésért és botrányokozásért többször volt már büntetve. Legutóbb hat hónapot ült lopásért és csak néhány nappal a gyilkosság elkövetése előtt szabadult ki a börtönből csak azért, hogy újból visszakérüljön oda, ahonnan úgy látszik kár volt ki is ereszteni.

*** Czimbalom órákat óhajtok adni,** kezdőknek és előre haladottaknak. Rácz Pali. — Értekezhetni Magyar király kávéház.

*** Kossuth Lajos életrajza.** A Kossuth ünnepét rendező bizottság — a mint említettük — Kulcsár Endre főiskolai tanárral megíratta Kossuth Lajos életrajzát és azt színes kiállítású füzetben adta ki. A husz oldalra terjedő füzet czimlapján a Kossuth Lajos élethű arczképe áll Egy-egy ilyen füzet ára tíz krajczár és kapható a Debreczeni Újság összes utcai elárusítóinál. Itt említjük meg, hogy ugyancsak az elárusítóknál kaphatók a népiünnepélyre szóló tíz krajczáros jegyek is, a melyekkel egy nagy Kossuth-szobrot és képet nyerhetni.

*** Tűz a Homokkertben** Tegnap délután a Homokkertben hatalmas tűz volt. Délután hat órakor Gebei Mihály homokkerti lakos háza gyuladt ki. Közvetlen a veszedelem után azonnal értesítették a tűzoltóságot, a mely Publig Ernő h. főparancsnok vezetésével a vész helyére vonult. A tűzoltóság azonnal oltani kezdte a nádfedeles ház tűzét, rövid de erős küzdelem után teljesen lokalizálta. A kár jelentékeny, de ez a biztosítás révén megtérül.

*** Ebasi-ártézi forrásvíz** (szén-savval telítve) vegytiszta, legjobb, legegészségesebb, legüditőbb ital, ládákban házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

*** Pinczester** kerestetik egy helybeli magánvállalathoz. Hosszabb működési időről szóló bizonyítványokkal rendelkező egyének előnyben részesülnek. Írásbeli ajánlatok bizonyítvány másolatokkal 1. 2. 3. jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

TÁVIRATOK.

A bán lemondása.

Budapest, szeptember 12. A félhivatalos „Magyar Nemzet“ illetékes forrásból megegyezik a horvát bán lemondásáról elterjedt híreket.

A Kossuth-szobor.

Budapest, szept. 12. Az egyetemi ifjak ünneprendező-bizottsága kimondotta, hogy szept. 19-én az ország különböző helyein szónokolva, új Kossuth-szoborra gyűjtést rendez. Nem bízzák se a fővárosra, se a kormányra.

Miniszteri tanács.

Budapest, szeptember 12. Széll Kálmán miniszterelnök ma Budapestre érkezett, hogy a hoinapi minisztertanácsban, mely első lesz a nyári szünet után, elnököljön. A minisztertanács reggel veszi kezdetét s valószínűleg egész estig tart.

A braganzai herceget felmentették.

Budapest, szept. 12. Londonból táviratozzák, hogy a braganzai herceg pörét a törvényszék ma fejezte be. A törvényszék a herceget felmentte.

Letartóztatott anarchisták.

Barcelona, szept. 12. A rendőrség öt anarchistát tartóztatott le. A kömi-vesek sztrájkja még egyre tart.

Kirabolt vonat.

Peking, szept. 11. A luani vasutnak két fanczia hivatalnokát Peking és Poutingfu között kínai emberek meg-

Saját termésü teljesen érett csemege szőlőt
legelőnyösebb áron ajánl **CSANAK JÓZSEF** kereskedése.
Nagybani vevőknek külön engedmény.

támadták és halálosan megsebesítették. A két francia hivatalnoknál bérek kifizetésére szánt nagy pénzösszeg volt, a melyet a kínaiak elraboltak tőlük.

A sasvári király-gyakorlat.

Sasvár, szept. 12. Az ellenséges hadtestek ma hajnalban bevégezvén a felvonulást, megkezdődtek a csatározások. Kuklia felől egész délelőtt hatalmas ágyuzás hallatszott. Ott ugyanis a tűzéréség hathatós támogatásával lovasági összeütközés volt. Maga Sasvár és környéke tele van katonasággal. Dél előtt 9 óra tájt négy lovasezred vágatott keresztül a városon, kevéssel utána pedig Ferencz Salvator jött meg a 9-ik huszárezred és a 6-ik dragonyos ezreddel. Fél tíz órakor a gyakorlatok félbeszakadtak s a tisztai megbeszélés következett. A király a német trónörökösrel tizenegy órakor érkezett vissza a sasvári kastélyba, hol villásreggeli volt. Kevéssel előbb jött meg a kíséret Rainer és József főhercegekkel és az idegen attasékkal.

Hírlapiró és alispán párbaja.

Győr, szeptember 12. Pogány, mosonvármegye alispánja és Zoltán László hírlapiró ma délben pisztolypárbajt vívtak valami levélbeli sértés miatt. A párbajban, mely 25 lépérről egyszeri golyóváltással történt, egyik fél sem sebesült meg.

A haitti polgárháboru.

Washington, szept. 11. A Cincinnatii cirkálóhajó, a mely most Cap Haitien előtt van, azt a parancsot kapta, hogy Colónba menjen. A Wisconsin cirkálóhajót Panamába rendelték ki.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gyermekölés.** Kun Teréz cselédeleány szegyenbe jutott. A vád szerint gyermekét elemésztette. Kun Teréz azzal védekezett, hogy gyöngye és ajult állapotban volt, a gyermek kiesett kezéből és megfuladt az emésztő gödörben. A törvényszék felmentette Kun Terézt. Az ügyész szintén felebezett.

§ **A juhbőr.** Egy juhbőr képezte központját annak a lopási és orgazdasági bűnügynek, melyet tegnap tárgyalt a debreczeni törvényszék. A Czeglédi Józsefé volt ez a juhbőr, mely valaha igen csinos kosnak volt földi hüvelye. A bőrt ellopta Czegléditől Zöld Sámuelné s elvitte Ökrös Nagy Istvánhoz, hogy adja el azt. Igért neki ezért husz fillér províziót. Az adásvételi ügylet azonban nem sikerült, mert a rendőrség idejekorán kisütötte a lopást s a juhbőrt elkobozta. A törvényszék a tolvaj aszszonyt 8 napi fegyházzal sulytotta. Nagy Istvánt pedig 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Zöldné felebezett az ítélet reá eső része ellen.

§ **Hamis pénz miatt.** Chanisz Izrael, Kandel Ferencz, Munkácsi Bernát és Krauz Ferencz hamis pénz hoztak forgalomba. A pénz rajtuk kívül még sok kézen átment, a mikor az egy koronás hamis volta kiderült. A hamis Chanisz megszökött a büntetés elől s most országosan körözik. Krauz Ferenczet dr. Révi Nándor védőbeszéde után felmentette a törvényszék, Kandel és Munkácsit ellenben 8-8 napi fogságra ítélte.

§ **Sárkány Sándor.** Sárkány Sándor nevét úgy ismeri mindenki, mint a Megyeriét. Csak hogy Sárkányt notorius voltaért ismerik. Tegnap azzal vádolta őt a kir. ügyész, hogy május 29-én, a népünnepélyen Kubinyi Jánosné zsebéből 4 forint 70 krajczárt ellopott. Tanuk is látták, a mikor Sárkány ott mozgolódott az öregasszony körül. Sándor azonban mindent tagadott s mivel tagadásával szemben nem nyert bizonyítást, hogy tényleg ő lopta meg Kubinyinét, a törvényszék felmentette a vád alól. Az ügyész felebezett.

HIREK.

Ejjeli posta.

Eltűnt bankár.

— Fővárost tudósítónktól. —

A főváros éjszakai világának egy ismert, tipikus alakja, Mahler Gusztáv bankár eltűnt. Nagy oka volt rá. Néhány nappal ezelőtt megbízottja a börzén hivatalos formában bejelentette, hogy Mahler Gusztáv, a kinek banküzlete a Kristóf-téren volt, fizetésektelen. Az első órákban csak arról volt szó, hogy fedezetlen adóssága mindössze harmincz ezer koronára rugott. Csakhamar kiderült azonban, hogy Mahler Gusztáv adósságai sokkal tetemesebb összeget, hir szerint kétszáz ezer koronánál is többet tesznek ki. Fizetésektelenségének híre természetesen nagy megdöbbenést keltett.

Egy esztendeje lesz, hogy a beavatottak megtudták, hogy Mahler vagyoni viszonyai teljesen megrendültek. A könnyelmű, mulató kedvű ember pedig egykoron nagy vagyonnal rendelkezett. Öröklött pénze is volt s mikor, mintegy hét évvel ezelőtt megnősült, feleségével négyszáz ezer korona hozományt kapott. Üzlete azonban sohasem jövedelmezett. Főképp önmagának játszott a börzén s eleinte nyert is. Nagy összegeket rakott a kártyára is s ez uton is keresett. Az utóbbi esztendőkből fordult a kocka. Szerencséje elhagyta s Mahler vagyona napról-napra kevesebb lett.

Csernátony Lajos halála után az „Angol királynő” szállodába szállt s abban a szobában lakott, a melyben Csernátony meghalt. Ekkor már nagyon rosszul állt a szénája. Kétségbeesett kísérleteket tett, hogy egykori vagyonát visszaszerezze, de immár minden terve dugába dőlt. Hitelezői szorongatni kezdték s ő már csak úgy jutott újabb pénzforrásokhoz, hogy azt hirdette, hogy ügyeit sógorai: Wellisch Sándor fakereskedő és dr. Róna Samu börgyógyász-magántanár rendezni fogják. Hitelezői is reménykedtek ebben s egy ideig nem bántották. Az utóbbi hetekben Mahler Gusztávot újabb csapás érte. Meggyült a baja a hatóságokkal s bár hogy igyekezett is, nem tudott kibontakozni.

Angol királynébéli lakását e hó harmadikán elhagyta s azt mondotta, hogy egy hónapra elutazik, de visszajön. Aznap, a mikor fizetésektelenségét a börzén bejelentették, már nem volt Budapesten. Hite-

lezői megrohanták sógorait Wellisch Sándort és dr. Róna Sámuel, de Mahler adósságait egyikük sem fizette ki. A könnyelmű férfi a játszmát elveszítette. Utolsó mentése — mint az élet oly sok gyenge hajótöröttjének — Amerika. Hir szerint kihajózott Chicagóba, a hol több rokona lakik. Odakünn új életet akar kezdeni, hogy becsületes munkával expiálja bűneit.

× **A török császár sógora.** (Éjjeli express tudósítás.) Veszedelmes csalót tartóztatott le tegnap Rákos-Kereszturon a csendőrség Karanovics Iván személyében, a ki — mint nekünk írják — Abdulah N. Efendi a szultán sógorának, majd pedig a szultán testőrének adta ki magát s így sorba járta a jobb módú családokat s mindenhol pénzt csalt ki, de Martincsekéknél lopott is s így aztán hurokra került. Abdulah nagy titokban beszélte el a családoknál, hogy ő neki menekülni kellett a szultán palotájából, mert összeesküvéssel gyanúsították s e miatt halálra ítélték. Több társával azonban sikerült megmenekülnie s azóta bujdosik és a jószívű emberek segítségével tartja fenn magát. A nemes testőr azonban mielőtt Rákos-Keresztur községbe jött volna, megfordult a Rákos-Keresztur mellett levő munkásotthon-telepen is, a mit az ottaniak burtelepek neveznek. Az efendi értesülvén a „bur” elnevezésről, a telepen bur kapitánynak adta ki magát s a korcsmákban nagy hallgatóság előtt beszélt az angol-bur háboru történetét. Minden ilyen előadáson a hallgatók tekintélyes összeget gyűjtöttek a részére, sőt több család is hívta magához, de az efendi távozása után mindenhol eltűnt valami értékesebb tárgy. Martincsek Gyula rákoskereszturi lakosnál már mint a szultán sógora mutatkozott be, a hol a háziasszonynak német nyelven elmesélte azokat a szenvedéseket, a miket konstantinápolyi fogságában szenvedett, a honnan sikerült megszöknie. A háziasszony egy pár percze magára hagyta a szultán sógorát s azt az alkalmat a vendég felhasználta és két aranyórát lopott. Az efendit, a ki különben Budapesten, Bálint-utca 6. szám alatt lakott, latartóztaták és bevitték az ügyészséghez.

× **A német jogászkongresszus.** (Éjjeli express tudósítás.) Berlinből írják, hogy a német jogászkongresszus ülési alkalmával ma a zoológiai kertben szabad ég alatt lakomát rendeznek a kongresszuson résztvevő tagok tiszteletére. A lakomán, a melyet alkalmi szindarab előadása követ, Kirschner polgármester köszönti fel a Berlinben összesereglet jogászokat.

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folytatás.)

Az első látáskor ébredő szerelem ép oly nagy talány, mint a delectu vonzereje, mely jellegben ehez sok tekintetben hasonlít. Mai időben a lelki izgatottságot sokszor phisikai okokra vezetik vissza. Nem titkos delejes erő-e az, mely egyik szívet a másikhoz vonzza? Miért nem érzi Reginald

gyorsabban, lázasabban keringeni véré, midőn száz, meg száz leánnyal nevetgél, tánczolt, csevegett, sétált? És most hangosan vert szive, mintha kalapácsal kopogtattak volna mellkasában; s csak azóta, mióta Edith közelébe jutott.

Ez szintén számtalanszor jött már fiatal emberekkel össze, kik szépség tekintetében mérkőzhettek Reginálddal s mégis egyik sem idézett benne elő oly sajtásá-gos érzelmeket, oly delejes rokonszenves vonzalmat.

E kedves hangulatban eleinte hallgatag mentek egymás mellett a Brodwayn föl-felé. míg Edith ismét el nem kezdett hálálkodni, mit azonban Reginald erőlyesen elodázott magától. Aztán Edith atyjáról kezdtek beszélgetni és Edith ismételte a körjeleket egész részletesen, melyeket Lionel előbbi napon már elbeszél.

— Nem képzelheti ön doktor, folytató — mennyire örvendek én, hogy ön házuánk egyik tagja lesz. Nekem úgy tetszik, mintha nagy teher hárulna el szívemről és én bizton hiszem, hogy atyám önnél jó kezekben lesz.

— Örvendek, hogy ily jó véleményben van felőlem kegyed — szolt Reginald magát meghajva, — legyen ön meggyőződve, hogy én mindent elkövetek, a kórnak kinyomozására nézve, vajon a phisikai erő hanyatlását nem vette-e kegyed atyján észre? Vagy más szóval, ugyan oly mértékben szenved-e lelke, mint teste?

— Kétség kívül — viszonzá a hölgy — atyám láthatólag mind inkább fogy és sokkal hamarabb elfárad, mint ezelőtt. Én ezt hamar észre veszem, habár kétkedem, hogy a felületesen figyelő előtt ez föltűn-nék, minthogy viruló színben van, sőt egész-ségesebbnek látszik, mint máskor.

— És nem képes kegyed ez anyagi és szellemi változást valamely beható körülményre visszavezetni?

— Nem, én már mindent elgondol-tam, a nélkül, hogy eredményre jutottam volna. Végre abban a hiedelemben erősödtem meg, miszerint az egész baj valamely rejtett kórból ered, melynek symptomái csak általánosságban mutatkoznak. Nincs-e vajjon az agynak bizonyos szervbaja, mely ekep nyilvánul?

— Kétségkívül — viszonzá Reginald — például az agyvelő lágyulás; és ez oly betegség, melylyel még maig sem vagyunk tisztában. Az agy szervi megbomlásánál azonban a jelenségek tartósak lennének, míg kedves atyjánál, a mennyire megérthetem, szünetelések állanak be.

— Bizonnnyal — válaszolt Edith — olykor egész nap úgy érzi magát, mint ré-gentem, ugy, hogy teljes felüdülését kez-dem remélni, de aztán ismét hirtelen rossz-szul lesz ugy, hogy a baj még makacsabbá válik.

— És bizonyos órákban érzi magát rosszul?

— Ó leginkább reggelenként szen-ved, gyakran aztán egész estig jól érzi magát.

Az őrangyal

Regény.

írta: **Tha Úyia.**

Folytatás.

A társaság tagjai melegen érdeklődtek az ismeretlen után.

— Ki volt az az orvos?

— Nem tudom. Akkor nem is érdek-lődtem. Egy gondolat bántott — folytatta tovább beszédét Geszterédy Teréz, — hogy minél előbb a Bogáti Béla segítségére siet-hessek. Mindjárt reá gondoltam. Balsejte-

lem fogott el. Azt hittem, hogy Bogáti Bé-lát talán elpusztították.

Nem! Ugy-e bár nem pusztították el. Ugy-e él? érdeklődött élénken Jolán.

— Mindent elmondok — folytatta Geszterédy Teréz — rögtön készen leszek. Röviden mondom el csak a történeteket. Az orvos levezetett a hegyről. Elmondtam neki, mit kerestem a sziklaormon, miért és ki lőtt meg, mi történt egy ártatlan emberrel. Az orvos megértett. Csudálattal hallgatott és meglepetésemre készséggel ajánlotta fel segítségét. — Vadászkiürtjét megfujta és rövid idő múlva két ifju barátja került elő a bozoutok közül, mindegyik fegyverrel. Az orvos röviden elmondta a történeteket és a két ifju örömmel, sőt lelkesedéssel csatla-kozott hozzánk, hogy az odut, a hová Láczy és Hortoványi Bogáti Bélát rejtették, felkutassuk. Elképzelhetik, hogy sérülésem és a lösebb okozta fájdalom mellett is milyen erőt adott belém az a gondolat, a tudat, hogy most mindannyian igaz jó tettet vi-szünk véghez. Örömmel indultunk el s rövid félóra múlva már czélnál voltunk.

(Folyt. köv)

NYILTÉR. *)

Bevásárlási utamról hazatérve, tiszte-jettel értesitem a t. hölgyközönséget, hogy ugy az őszi, valamint a téli idényre a legújabb

női- és leány-felöltők

már megérkeztek. Kérem a n. é. közönséget, hogy el ne mulassa divat-ujdonságaimat megtekinteni.

Kiváló tisztelettel:

Halmágyi Sámuel

női- és gyermek felöltők áruháza, Debreczen, Piacz-utca 47.

Dr. UJLAKI GÉZA

— ügyvédi irodáját —

Debreczenben,

Piacz-utca 63. sz. a.
megnyitotta.

Jánossy József és Társánál

Leszállított határozott áron beszerezhetőek:

Batistok, Zeffirek, átörözt mosó kelmék, Cosmanosi szintartó Indisch foulard szavana, Dou-sches satinnok.

Több ezer méter maradékok

— féláron. —

Főtér, a főtözsde mellett.

Kitünő érett csemege szőlő

kapható:

Kardos László

sétakerti csemege szőlő telepéről.

Megrendelhető:

Kardos László üzlet: Telefon 113.

Kardos László villa: " 114.

Megérkeztem!

Egy kiló
pléh edény **70 kr.**

A tisztelt háziasszonyokhoz!

Tisztelettel bátorkodom tudomására hozni, hogy

Debreczenben,

Simonffy-u. 7. sz. új piaczon

vas-, zománcozott bádóg-edény

és konyhaeszköz-raktárt

rendeztem be.

Minthogy az árut a

lehető legolcsóbb áron

adom el, szives pártfogását kérem.

Tisztelettel:

Hrnecek József.

VÖRÖS KERESZT

MALÁTA KÁVÉ

A PÓTKÁVÉK
KIRÁLYA

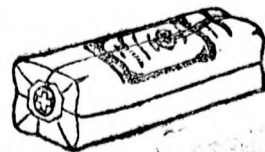
HONI-IPAR

GYÁRTELEP:

BUDAPEST

I. KRISZTINA KÖRÜT.

107. sz.

Vezérképviselők:

Kovács és Hirsch, Budapest, VII. Dohány-u. 88

Debreczenben:

KONTSEK GÉZA cégénél,

Kossuth-utca.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 4 kr., 8 fillér.
Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg bekezdettik.
Apró hirdetések előre fizetendők.

Cemege szőlő saját termelésű, kapható Benyás Emilnél.

Butorozott utczai szoba előszobával kiadó Domb-utca 2.

Női parókok haj fonatok legújabb nyosabban kaphatók Boczán Ferencz fiadrásnál. Hatvan-u. 2.

Hordót. Üres boros hordót veszek minden nagyságban. Czim a kiadóhivatalban.

Modern négy szobás lakás mellékbélyegséggel november 1-re kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Eötvös-utca 27 szám sarok ház olesón és kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kölesvári segélyező egylet. Kossuth-utca 11 sz.

Nőül venne 6000 koronával bíró ur, egy szép molett nőt, kinek üzlete vagy jövedelmező foglalkozása van. Levelek „Hűség” czimén a kiadóba küldendők.

Góré jó karban levő eladó. Kar-u. 5. sz.

Házvezetőnőnek ajánlkozik egy középkora úri nő. Czim a kiadóhivatalban.

„Hű barát”-nak levele van a kívánt helyen.

Jó házi koszt kapható négy fiatal ember részére. Mélius tér 12. sz.

Pillanatalatt száradó szobapadló laccok, parket viaksz stb. legolcsóbban beszerezhető Fazekas Kálmán festék és petróleum kereskedőnél, Hatvan utca 4 sz. (Kossuth ház.)

A téglaskert II-ik járásán, akapuhoz közel 913 öl fekete szántóföld, tengeri terméssel együtt eladó. Értekezhetni lehet a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárnál.

Két úri tanuló teljes ellátásra elfogadtatik Darabos-utca 40. sz. alatt, kiknek egy zongora használatra átengedtetik.

Házi koszt kapható Perczes utca 18 szám alatt

Taauló felvétetik Gasparik Antal óráshoz Piacz-utca.

Ingyen kap minden tanuló 25-50 -100 néjegyét saját nevére megnyomva, ki papírüzletben szerzi be iskolai szükségleteit. Horoviez Zsigmond, Piacz utca 66.

3 par egészeget kötött férfi-harisnya 79 kr. 3 pár szintaró fekete kötött női-harisnya 75 kr., kötött gyermek harisnyák igen jutányos árban beszerezhető MARTON GYULA üzletében, Debreczen, Bika-szálloda mellett.

Társat keresek egy jó menoteli üzlet-hez, czim a kiadóhivatalban.

Arany Janos-u. 62. sz sarok ház, korlátlan almérési üzlettel eladó.

Fiatal könyvelő magyar, német levelező állást keres Czim Hatvan-utca 5. sz. Neumann és Weisz czégnél.

Nagy borospucze azonnal kiadó Lovass és Kosárka czégnél Piacz-u. 7. sz.

Passzatuti szőlő 1 kgramm 52 filléért kapható Bán Kálmán fűsz rüzetében. Egyháztér.

Kerestetik józanéletű gépész vidéki gőzmalomba Czim a kiadóhivatalban.

Zongora órákat ad uri házaknál egy uriaszony Csapó-utca 45.

Eladó ablak vasrostélyok és vas kályhák. megtekinthetők a Telegdi szállodába.

Csapó-utca 16. sz. 2 szoba kiadó, irodának is alkalmas

Kivilágításra pohár mécsek megtöltését jutányos árban vállalja Békéssy Rózi és Társa szappangyára, Költsey-u. 12 sz.

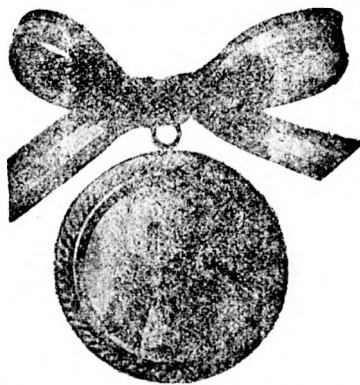
Kiadó 4 szobás uri lakás, ugyanott istálló. Miklós-utca 41.

Szőlő daráló és egy öt fiókos lisztes láda eladó. Csillag-u. 2. sz.

Első rendű fűszerüzletbe, legalább két középosztályt végzett fiu tanulónak felvétetik. Czim a kiadóban

Jó házi koszt kapható Széchényi-utca, 5. sz. alatt

Fiatal fess csinos varrónő felvétetik Halmányi Sámuel női felöltő áruházába. Piacz-utca 47. sz. alatt.

KOSSUTH LAJOS

születésének 100-ik évfordulója alkalmából o rajzszerinti **emlékképet** készítették s az országos bizottság által elfogadtattott.

Ne legyen egyetlen magyar, kinek meliét ne ékesítse Kossuth Lajos képe, mely izléses szép és tartós kiállítás mellett oly olesó, hogy mindenki megszerezheti, kapható:

Bartha Kálmán

főtéri üzletében, ára 24 fillér (12 kr.)

Ismételadónak kedvezmény.

Minden külföldinél jobbak

és olcsóbbak!

A „Debreczeni Vasöntöde és Géplakatosság”

aranyéremmel kitüntetett ék szerkesztői, erőáttételek

Borsajtói és Szőlőzuzói.

Eladás egyedül a gyártelepen: Péterfia végén, a badházi utcában.

Olcsóbb mint bárhol.

Sikerült egész finom és jó minőségű férfi- és női

czipőkben

óriási mennyiségű árut olcsóért beszereznem, a melyet szintén

bámulatos olesó árban

bocsájtok a t. vevőközönség rendelkezésére. Ezenkívül dus választék **férfi- és fiu**

kalapok és férfi divatárak

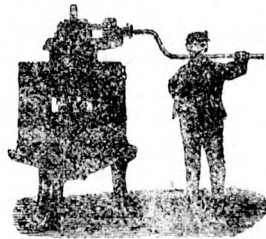
olcsóbban mint bárhol

beszerezhetők:

Révész Zsigmondnál,

Piacz, városi bérház.

Borsajtókat, szőlőzuzókat készít

Röch István gépgyára Budapest,

I. Budafoki-ut.

Ajánlja szab. **különbözőki emeltyüs sajtóit,** valamint nagyobb gazdaságok részére **hidraulikus és folytonos működésű sajtóit.**

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Ezen sajtók Debreczenben megtekinthetők és megrendelhetők

KERÉKGYÁRTÓ JÓZSEF

gép-műhelyében

Csapó-utca 31. sz.

Legolcsóbb és legnagyobb

Czipő-áruház

Neumann Testvéreknel

a Tisza-palotában.

Van szerencsénk a m. t. vevőközönség borsos figyelmét felhívni dusan felszerelt, **házilag készített** férfi női és gyermek

cipők, csizmák

ugyszintén ujjonnan érkezett **divatos férfi és fiu**

kalapok,

valamint más uridivat czikke nagy raktárunkra, mely czikkeket feltűnő olesó árakban bocsájtjuk jelenleg a t. vevő közönség rendelkezésére.

Kérjük szives meggyőződését.

Tisztelettel:

Neumann Testvérek,

Vasutasok és vaggongyári munkások figyelmébe nagy választék saját készítésű férfi csizmákból.